

KOSMICKÉ ROZHLEDY

Ročník 39

2/2001

Antonín Bečvář
astronom, který miloval mraky

RNDr. Antonín Bečvář (1901 - 1965)

Vzpomínkový projekt ke 100. výročí narození významného českého astronoma 20. století.

Odstupující předseda dr. Jiří Borovička.

RNDr. Ladislav Hric, CSc. pronáší zdravici Slovenské astronomické společnosti.

Doc. RNDr. Štefan Zajac, místopředseda Rady vědeckých společností, při svém projevu k účastníkům sjezdu velmi kladně ohodnotil aktivity ČAS.

KOSMICKÉ
ROZHLEDYRočník 39
Číslo 2/2001Vydává
Česká astronomická
společnostRedakční kruh
Petr Bartoš, Štěpán Kovář,
Karel Mokřý, Karel Halíř,
Petr Sobotka, Eva ŠafářováAdresa redakce
Petr Sobotka
Hvězdárna a planetárium
Mikuláše Koperníka
v Brně,
Kraví hora 2
616 00, Brno.

e-mail: sobotka@meduza.org

Tisk
MKS Vyškov© Česká astronomická
společnost, 2001**Obsah**

Nový výkonný výbor se představuje	2
<i>Petr Pravec</i>	
Patnáctý sjezd České astronomické společnosti	4
<i>Jiří Grygar</i>	
Usnesení 15. sjezdu České astronomické společnosti	6
Resoluce České astronomické společnosti č. 3	7
Resoluce o světelném znečištění	7
Členství mladších 15 let v ČAS	7
<i>Petr Bartoš</i>	
Nová možnost pro současné i budoucí členy ČAS	8
<i>Petr Sobotka</i>	
Bečvář 100	8
<i>Štěpán Kovář</i>	
Historická sekce vydává zpravodaj	10
<i>Petr Bartoš</i>	
www.meduza.org	10
<i>Luboš Brát, Petr Sobotka</i>	
Bouřící slunce a rokování hvězdářů	13
<i>Tiskové prohlášení ČAS č. 24. Pavel Suchan</i>	
Trocha statistiky z databáze členů	14
<i>Petr Sobotka</i>	
Zápis z 19. zasedání VV ČAS	15
<i>konaného 30. 3. 2001 na Štefánikově hvězdárně v Praze</i>	
Revize za rok 2000	18
Zpráva o činnosti České astronomické společnosti	19
<i>za období mezi 14. a 15. sjezdem (1998 - 2001), Jiří Borovička</i>	
Zpráva revizorů ČAS (1998 - 2001)	27
Zemřel Ing. Vladimír Ptáček	28
<i>Jan Vondrák</i>	
Evropský kongres skeptiků (X. ESC)	29
<i>Jiří Grygar</i>	

Nový výkonný výbor se představuje

Petr Pravec

Česká astronomická společnost má od 1. dubna 2001 nové vedení. Protože z původního VV zůstal v tom současném pouze jeden člověk, je dobré seznámit se blíže s jednotlivými členy:

Dr. Petr Pravec - předseda

(*1967). Vystudoval fyziku na Přírodovědecké fakultě MU v Brně, promoval v roce 1990. Téhož roku nastoupil na Astronomický ústav AV ČR v Ondřejově, PhD studium oboru astronomie a astrofyzika pak dokončil na MFF UK v roce 1996 obhajobou dizertace. Vědecký pracovník oddělení meziplanetární hmoty AsÚ AV ČR, vedoucí skupiny Asteroidy. Zabývá se především výzkumem blízkozemních asteroidů, zvláště jejich fyzikálních vlastností. Jako předseda ČAS se bude zabývat především obecnými záležitostmi fungování ČAS, řídit a koordinovat aktivity výkonného výboru a jeho spolupracovníků. Je členem ČAS od roku 1986.

Kontakt: ppravec@asu.cas.cz, Petr Pravec, Astronomický ústav AV ČR, Ondřejov, 251 65

Štěpán Kovář - místopředseda

(*1976). Pracuje jako programátor - analytik v Metrostav a.s. Zabývá se především analýzou, vývojem a implementací velkých informačních systémů. V létě 2000 získal dvouměsíční stáž v Evropské laboratoři pro jaderný výzkum v CERNu, Ženeva, kde působil jako vývojový pracovník v oblasti WWW aplikací. Od roku 1996 studuje Stavební fakultu ČVUT v Praze.

Je autorem publikace a putovní výstavy "Místa astronomické vzdělanosti 1918 - 1945", která svoji pouť začala trojnásobným prodloužením v Národním technickém muzeu v Praze. V současné době pracuje na monografii významného českého astronoma 20. století Antonína Bečváře. Ve VV bude mít spolu s dalšími na starosti administrativní chod pražského sekretariátu ČAS, bude

zajišťovat kontakt s Radou vědeckých společností a Tiskovým odborem AV ČR. Je zastánce osobních návštěv všech fungujících hvězdáren, sekcí a složek.

Členem ČAS od roku 2001.

Kontakt: kovar@metrostav.cz, Štěpán Kovář, U smaltovny 22/A, 170 00 Praha 7.

Bc. Petr Sobotka - tajemník

(*1977). Vystudoval bakalářský obor astrofyzika na Přírodovědecké fakultě MU v Brně, promoval v roce 2000. Téhož roku krátce pracoval v Astronomickém ústavu AV ČR v Ondřejově, ale vrátil se na studia, tentokrát k magisterskému oboru fyzika na stejné fakultě. Zabývá se především organizováním pozorování a výzkumem proměnných hvězd. Je spoluzakladatelem a předsedou skupiny MEDÚZA, působící v rámci sekce pozorovatelů proměnných hvězd ČAS. Od roku 1999 je šéfredaktorem Persea - členského časopisu B.R.N.O. - sekce pozorovatelů proměnných hvězd ČAS. Autorsky se spolupodílí na Hvězdářské ročence a Cirkuláři skupiny MEDÚZA. Ve VV ČAS bude spravovat centrální databázi členů, redakčně povede Kosmické rozhledy a bude pro členy ČAS kontaktní osobou. Členem ČAS od roku 1995.

Kontakt: sobotka@meduza.org, Petr Sobotka, Hvězdárna a planetárium M. Koperníka, Kraví hora 2, 616 00 Brno.

Petr Bartoš - sekretář

(*1971) Vystudoval SPŠ strojní a 3 roky strávil na ČVUT-FSI. Od té doby pracoval ve VÚSK a jako konstruktér, nyní se žije internetovými projekty. Ve svém volném čase působil v Hnutí Brontosaurus ČR, astronomie ho zajímá od roku 1980. Je spoluzakladatelem a předsedou

HISEC (Historická sekce), spoluzakladatelem POSEC (Přístrojová a optická sekce) a předsedou Hvězdárny Fr. Pešty v Sezimově Ústí. Ve VV ČAS bude vyvíjet činnost v sekretariátu, další náplní bude prosazování zájmů astronomické mládeže a řešení členství mladších 15 let. Dále se hodlá společně se Š. Kovářem zabývat historií ČAS od jejího vzniku. Členem ČAS od roku 1995.

Kontakt: krtkpetr@quick.cz, Petr Bartoš, Borovanského 2385, 155 00 Praha 5

Karel Mokry - správce astro.cz

(*1977). Je studentem Matematicko-fyzikální fakulty UK v Praze. V sekci pozorovatelů proměnných hvězd ČAS se zabývá především vývojem softwaru pro zpracování pozorování, programy WinGorgona a Observer. Jeho hlavním úkolem ve VV bude vytvořit novou internetovou stránku na serveru astro.cz. Podílet se bude také na práci s mládeží. Člen skupiny MEDÚZA. Člen občanského sdružení Laboratoř - pořadatel letních zážitkových kurzů pro mládež. Členem ČAS od roku 1996.

Kontakt: mokry@meduza.org, Spojovací 589, 537 01 Chrudim 3

Karel Halíř - hospodář

(*1955). Vystudoval gymnázium a dva roky pokračoval na ČVUT. Poté pracoval v Geodézii Plzeň a v KP Škoda-Plzeň na dílně v reaktorové hale a později na ekonomickém úseku závodu El. lokomotivy. Od mládí se zajímal o astronomii. Na jaře roku 1990 se po úspěšném absolvování konkurzu stal ředitelem Hvězdárny v Rokycanech, kde působí dodnes. Ve VV ČAS pracuje již své čtvrté volební období. Poslední čtyři roky ve funkci hospodáře a člena VV pověřeného řízením složek. Současně aktivně působí ve vedení Zákrytové a astrometrické sekce a Západočeské pobočky ČAS. Hlavní oblastí zájmu jsou zákryty hvězd tělesy sluneční soustavy

a sledování sluneční fotosféry. Členem ČAS od roku 1989.

Kontakt: halir@oku-ro.cz, Karel Halíř, Lužická 901/III, 337 01 Rokycany

Eva Šafářová - účetní

(*1965). Vystudovala střední ekonomickou školu a v roce 1990 absolvovala pomaturitní studium astronomie ve Valašském Meziříčí. Jako lektorka působila v roce 1989 na HaP České Budějovice a v letech 1990 až 1995 na HaP Brno. V obou případech šlo o popularizaci pro veřejnost a školy. V Brně se zapojila do sekce pozorovatelů proměnných hvězd a v současné době v ní dělá hospodářku. Je také členkou Zákrytové a astrometrické sekce. Jako pozorovatelka se věnovala zákrytům hvězd Měsícem, zakreslování sluneční fotosféry, vyhledávání planetek a sledování proměnných hvězd jak vizuálně tak fotoelektricky. V současné době se pohybuje v podnikatelských kruzích, kde působí jako účetní. Členka ČAS od roku 1995.

Kontakt: safarovabmo@email.cz, Eva Šafářová, Kampelíkova 13, 602 00 Brno

Mimo VV, ale v těsné spolupráci s ním bude tiskovým tajemníkem i nadále Pavel Suchan ze Štefánikovy hvězdárny v Praze.

VV se bude ve svém třiletém období snažit zejména zlepšit komunikaci se složkami i jednotlivými členy, zaměřit se na práci s mládeží a na vybudování nové internetové stránky. Bude se snažit rovněž o získání dalších finančních prostředků pro ČAS na podporu konkrétních projektů jejich členů, zejména pozorovatelských a popularizačních.

Patnáctý sjezd České astronomické společnosti

Z pohledu zúčastněného pozorovatele.

Jiří Grygar

Jubilejní 15. sjezd České astronomické společnosti (založena 8. prosince 1917) se uskutečnil v pražském Planetáriu ve Stromovce ve dnech 31. března a 1. dubna 2001 za účasti bezmála čtyřiceti delegátů, zvolených podle stanoveného klíče pobočkami, sekcemi a jmenovaných kolektivními členy Společnosti. Sjezd hodnotil tříleté období činnosti pod vedením výkonného výboru, zvoleného v roce 1998 v Brně (předseda dr. Jiří Borovička, členové dr. Petr Hájek, Karel Halíř, Pavel Suchan, Ing. Jan Šafář, dr. Miloslav Zejda). Jak vyplynulo z obsáhlé zprávy o činnosti, kterou přednesl odstupující předseda, ČAS se během posledních tří let konsolidovala jak po obsahové tak po formální stránce.

Členská databáze je v dobrém stavu, zahrnuje celou historii od restrukturalizace ČAS v roce 1959, a průběžně se aktualizuje. Stávající pobočky a sekce vyvíjejí úctyhodnou činnost a v průběhu volebního období vznikly tři nové sekce (pro temné nebe, historická, přístrojová a optická). Počet členů ČAS vzrostl téměř o čtvrtinu; do ČAS se opět hlásí hodně mladších zájemců.

ČAS uspořádala v roce 1998 prestižní společnou konferenci České a Evropské astronomické společnosti (JENAM 98) v Praze a na ni navazující plenární schůzi ČAS. O rok později se rozhodující měrou podílela na přípravě i realizaci jedinečného Astronomického festivalu 1999 v Brně, kde se mimo jiné v panelové diskusi i samostatných přednáškách ohlíželi významní čeští, slovenští i exiloví astronomové za astronomickými výsledky XX. století.

V roce 2000 připravila ČAS jednak seminář k výročí Tadeáše Hájka z Hájku ve Žďáru nad Sázavou a jednak setkání s kosmonauty

Novopecený předseda České astronomické společnosti Dr. Petr Pravec.

Jamesem Lovellem a Vladimírem Remkem v pražském Planetáriu. ČAS rovněž začala organizovat astronomickou korespondenční soutěž pro mládež. Soutěže se každoročně účastní několik set zájemců z celé republiky a nejlepší řešitelé se pak setkávají při návštěvě Hvězdárny v Ondřejově.

V témže období začal výkonný výbor vydávat při vhodných příležitostech tisková prohlášení, šířená ve sdělovacích prostředcích za účinné pomoci Tiskového odboru AV ČR. Tatáž spolupráce se osvědčila při tiskových konferencích ČAS, jež mají čím dál tím větší ohlas ve sdělovacích prostředcích (např. Úplné zatmění Slunce, Meteorický déšť Leonid, Domnělé riziko konstelace planet, Budeme ještě vidat hvězdy na obloze?).

V poslední době přistoupila ČAS též ke slavnostnímu předávání osvědčení o pojmenování planetek (přímo na sjezdu obdrželi tato osvědčení doc. Luboš Perek, dr. Jiří Grygar a Kamil Hornoch).

Rozsáhlou činnost ČAS dokládají též její průběžně aktualizované stránky na internetu (www.astro.cz), které obsahují mimo jiné zprávy ze sekcí a poboček, horké novinky, astronomický obrázek dne, údaje o nově pojmenovaných planetkách s vazbou na české prostředí a nejnověji též astronomický slovníček (ve spolupráci se Slovenskou astronomickou společností při SAV).

Kvalitní administrativa i solidní výsledky se rovněž odrazilily na finanční podpoře činnosti ČAS prostřednictvím dotace od Rady českých vědeckých společností, jež dosáhla pro rok 2001 rekordní výše přes 200 tisíc Kč, navzdory tomu, že úhrnná výše dotací pro činnost vědeckých společností je už několik let číselně stálá (tj. s ohledem na inflaci fakticky klesá). To také podtrhl ve svém vystoupení v úvodu sjezdu místopředseda Rady vědeckých společností a představitel sesterské Jednoty českých matematiků a fyziků doc. RNDr. Štefan Zajac.

K předneseným zprávám předsedy a dalších funkcionářů ČAS se rozproudila živá diskuse, moderovaná dr. Petrem Hájkem, který jednání sjezdu předsedal. Navzdory kritickým výtkám lze podle mého soudu označit uplynulé tříleté období za jedno z neúspěšnějších v celých poválečných dějinách ČAS.

Následovala dvojice souhrnných přednášek, které byly navíc přístupné široké veřejnosti. V nich dr. Jiří Grygar hovořil o přístrojových vyhlídkách astronomie v první třetině XXI. století a Ing. Marcel Grün podobně probral vyhlídky kosmonautiky. První den sjezdu probíhal ve znamení mimořádné sluneční činnosti (na Slunci

bylo i pouhým okem vidět dvě skvrny) a následně polární záře. Zdá se, že to byla vhodná předehra k druhému dni, kdy měli delegáti zejména dva odpovědné úkoly: jednak zvolit nové čestné členy ČAS a jednak nové vedení Společnosti pro příští funkční období. Zvláště tomuto druhému úkolu předcházela horečná (údajně snad celonoční?) jednání, neboť dosavadní předseda již předem avizoval, že z důvodů pracovního zaneprázdnění znovu kandidovat nebude, a v ČAS vznikla v posledních letech tradice, že kandidují ucelené týmy.

Předehrou k této volbě bylo představení sedmi potenciálních čestných členů ČAS, které na doporučení poboček a sekcí předložil sjezdu odstupující výkonný výbor. Tajným hlasováním se pak novými čestnými členy stali: astronaut Eugene Cernan (*1934), Ing. Jan Kolář (*1936), RNDr. Ladislav Křivský (*1925) a RNDr. Zdeněk Sekanina (*1936). Sjezdu pak ohlásily kandidaturu dva týmy, jejichž „volební lídři“ dr. Petr Hadrava a Dr. Petr Pravec krátce pohovořili o svých představách, jak řídit ČAS do roku 2004 a odpověděli stejně jako členové týmů na dotazy delegátů. Tajné hlasování bylo tak vyrovnané, že rozhodlo až druhé kolo, v němž rozdílem 4 hlasů zvítězil tým Dr. Pravce, jenž se tak stal novým předsedou ČAS.

Ve výkonném výboru se tak kromě jediného veterána Karla Hallíře objevila vesměs nová jména: P. Bartoš, Š. Kovář, K. Mokřý, P. Sobotka a E. Šafářová. Úspěšný rozvoj činnosti České astronomické společnosti však přirozeně závisí nejenom na těchto sedmi statečných, ale na všech, kterým záleží na tom, aby naše astronomie sehrávala i v budoucnu tu úlohu, která jí historicky přísluší.

Sjezd vyslovil absolutorium odstupujícímu výkonnému výboru.

Usnesení 15. sjezdu České astronomické společnosti

konaného ve dnech 31. března až 1. dubna 2001 v Praze

Sjezd zvolil - čestnými členy ČAS:

E. A. Cernana

J. Koláře

L. Křivského

Z. Sekaninu

- do čela ČAS tým ve složení:

předseda P. Pravec

hospodář K. Halíř

člen výboru P. Bartoš

Š. Kovář

K. Mokrý

P. Sobotka

E. Šafářová

- revizory ČAS:

K. Hornocha

E. Markovou

L. Soumarovou

Sjezd rozhodl o změnách stanov v článku:

9 (1) doplněním „a v příbuzných oborech“ na konec textu.

13 (1) b vypustit text „po dobu jednoho roku, ač byl člen o zaplacení upomínán,“ a nahradit jej textem „do termínu stanoveného VV,“.

Sjezd ukládá VV

- zabývat se situací Hvězdárny Zlín a posoudit možnosti pomoci k její záchraně.

- věnovat trvalou pozornost existenčním problémům astronomických institucí a v rámci svých možností usilovat o jejich zachování.

- založit organizační složku ČAS, kterou bude řídit a spravovat VV, pro členy, kteří nechtějí být kmenově v žádné ze zřízených poboček a sekcí.

- zavést snížení kmenového příspěvku pro členy, kteří nejsou výdělečně činní a matky samoživitelky. Složkám neuložit povinnost zkoumat oprávněnost snížených kmenových příspěvků, přičemž zaplacení sníženého kmenového příspěvku členem je

považováno za jeho čestné prohlášení.

- splnit v souladu s RVS všechny zákonné povinnosti vyplývající ze zákona 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů.

- sestavit seznam institucí, které členům ČAS poskytují slevu či volný vstup na své akce a vhodným způsobem tento seznam zveřejnit (KR, www stránky).

- spolupracovat se Slovenskou astronomickou společností.

- odeslat rezoluci „k záchraně hvězdárny Zlín“ zastupitelům města Zlín a na vědomí Zlínskému kraji, MŠMT a gymnáziu Zlín.

Sjezd VV doporučil

- věnovat pozornost provedení a průběžné aktualizaci www stránek společnosti (astro.cz).

- snažit se o získání finančních prostředků z grantů MŠMT, MK atp.

- hledat další směry práce s mládeží.

Sjezd doporučil složkám

- řešit členství mládeže ve věku pod patnáct let externím členstvím.

Sjezd odsouhlasil rezoluci

- „k záchraně hvězdárny Zlín“.

- „ke světelnému znečištění v ČR“.

Sjezd rozhodl

- poděkovat odstoupjícímu VV a členům ČAS za dosavadní činnost.

Zapsali: Karel HALÍŘ
Marie VĚTROVCOVÁ
Praha, 1. dubna 2001

RESOLUCE České astronomické společnosti č. 3

přijata 15. řádným sjezdem ČAS dne 1. 4. 2001 v Praze

Česká astronomická společnost, sdružení vědeckých a odborných pracovníků a přátel astronomie, jenž pečuje o rozvoj astronomie v českých zemích a o zpřístupňování jejich výsledků široké veřejnosti,

se znepokojením konstatuje,

že se připravuje zbourání hvězdárny ve Zlíně, aniž by byla připravena odpovídající náhrada. Zlínská hvězdárna byla postavena svépomocí a v současné době, díky kolektivu dobrovolných pracovníků sdružených ve Zlínské astronomické společnosti, zprostředkovává pohled na oblohu a nejno-

vější astronomické poznatky občanům Zlína a širokého okolí a přispívá ke smysluplnému využití volného času mládeže. Česká astronomická společnost se proto

obrací na zastupitelstvo města Zlína

s výzvou, aby využilo všechny své možnosti k zajištění plnohodnotné náhrady za bouranou budovu hvězdárny tak, aby její záslužná činnost mohla bez přerušení pokračovat a obyvatelé krajského města Zlína měli stejnou možnost poznávat vesmír a přírodní vědy jako obyvatelé jiných měst České republiky.

Za správnost: Dr. Petr Pravec předseda ČAS

RESOLUCE o světelném znečištění

přijata 15. řádným sjezdem ČAS dne 1. 4. 2001 v Praze

Česká astronomická společnost je znepokojena světelným znečištěním v České republice.

ČAS vyzývá provozovatele veřejných a jiných svítidel ke snížení světelného znečištění v ČR. Vypouštění světla do nežádoucích směrů je plýtváním finančními

prostředky. Astronomům nevadí v noci osvětlené ulice, ale vadí, když jim lampy svítí do očí nebo do nebe.

Rezoluce odkazuje na tiskové prohlášení České astronomické společnosti č. 23 ze dne 22. 1. 2001 „Budeme ještě vidat hvězdy na obloze?“

Členství mladších 15 let v ČAS

Petr Bartoš

Na 15. řádném sjezdu ČAS v roce 2001 byla nastolena otázka, zda mohou být mladí lidé pod 15 let věku členy ČAS. Jedním z řešení, které bylo navrženo, je zrušení patnáctileté hranice ve stanovách ČAS. Toto řešení nakonec sjezd nepřijal, a tak jsme hledali jinou možnost, kterou stanovy umožňují. Touto možností je externí členství.

Každá složka (pobočka či sekce) je oprávněná přijímat tzv. externí členy, u kterých neplatí věkové omezení, dané stanovami ČAS. Chtěl bych tímto vyjádřit naději, že výbory složek nebudou bránit v přijetí mladších externích členů, kteří projeví opravdový zájem o členství v naší společnosti. Je samozřejmě na zvážení výboru každé složky, zda takového člena

přijme, a to na základě např. jeho výjimečných znalostí a schopností.

Pokud by bylo potřebné v této oblasti cokoli řešit, můžete se na mne, jako na člena

VV obrátit. Stejně se na mne můžete obracet s nápady nebo s požadavky na podporu aktivity ČAS zaměřenou na děti a mládež a související samozřejmě s astronomií.

Nová možnost pro současné i budoucí členy ČAS

Petr Sobotka

Na základě podnětu L. Hrice ze Slovenské astronomické společnosti, předneseného účastníkům 15. sjezdu, uložili delegáti výkonnému výboru, aby zřídil novou organizační složku ČAS.

Ne všichni členové ČAS mají vyhraněný zájem v oboru astronomie a ne všichni, kdo se hlásí do ČAS se chtějí zapojit do práce některé ze sekcí či být členy některé z regionálních poboček. Zejména zahraniční členové mají k našim pobočkám daleko. Delegáti sjezdu svými hlasy dali najevo, že by bylo škoda neumožnit

takovým zájemcům členství v naší společnosti.

Dle článku 10 stanov ČAS musí být ovšem každý člen registrován v jedné kmenové složce. Aby bylo toto pravidlo zachováno, bude pro zájemce, kteří z výše uvedených důvodů nemají potřebu být zařazeni kmenově v některé ze stávajících složek, založena nová organizační složka, kterou povede přímo VV. Nový výkonný výbor se rozhodl umožnit vznik takového členství již během tohoto roku. Zájemci o členství se mohou obracet na Petra Sobotku.

Antonín Bečvář, 100 let výročí narození

Předneseno na Tiskové konferenci Akademie věd ČR, 6. 6. 2001

Štěpán Kovář

Vážení žumalisté, dámy a pánové, drazí přátelé, je mou velikou radostí, že mohu zde, v prostorách Akademie věd České republiky, Vám spolu s dalšími představit oficiální program připravený k uctění památky stého výročí narození RNDr. Antonína Bečváře.

Dr. Bečvář, jak jistě dnes ještě několikrát uslyšíme, se nesmazatelným písmem zapsal do historie československé astronomie a stal se jedním z nejvýznamnějších astronomů minulého století. Přestože jeho jméno od konce 40. let nabývalo ve světě na významu, v jeho rodné zemi se o něm smělo mluvit méně a méně. Mám radost, že dnes tomu bude právě naopak. Antonín Bečvář se narodil v roce 1901 ve Staré Boleslavi. Ve svých šestnácti letech se přestěhoval do sousedního Brandýsa nad Labem, kde také strávil většinu svého života.

Vystudoval klimatologii a astronomii na Karlově univerzitě, jejíž studium řádně ukončil ve 23 letech. Nicméně vzhledem ke svému podlomenému zdraví, se kterým se celý život potýkal, se k doktorátu přírodní věd dostal o deset let později, v roce 1934.

Během studií se jeho zájem o astronomii velice prohluboval a v roce 1927 postavil za pomoci přátel na zahradě v Brandýse malou hvězdárnu. Přestože toto období bylo pro mladého astronoma z hlediska zdraví velmi složité, houževnatý Bečvář se nevzdával a pilí sobě vlastní budoval hvězdárnu, pozoroval, brousil zrcadla pro své dalekohledy a naplňoval bohatý program hvězdárny. Velmi rychle pronikal do všeobecného povědomí české astronomie a jeho brandýská hvězdárna se stávala známým místem astronomické vzdělanosti. V časopise vydávaném Českou astronomickou společností

Říše hvězd vytvořil téměř legendární seriál "Z dílny hvězdáře - amatéra", který tehdy učaroval mnoho čtenářů. Stával se postupně jedním z pevných a důležitých pilířů České astronomické společnosti 30. let.

V roce 1937 odchází Antonín Bečvář, již jako doktor klimatologie, do Vysokých Tater. Nikdo ještě netuší, že se vlastně otevírá nová, důležitá kapitola nejen Bečvářova života, ale především celé slovenské astronomie.

V tomto roce přijal místo lázeňského klimatologa Státních lázní na Štrbském plese ve Vysokých Tatrách. Během krátké chvíle nechává Bečvář vytrhat dlaždice na terase hotelu, kde byl ubytován, a instaluje tam kopuli. "Druhá Bečvářova hvězdárna", jak bychom mohli nazvat kopuli na Štrbském plese, se dočkává brandýského dalekohledu a Bečvář začíná po nocích hledět do dalekých hlubin vesmíru. Sen horské observatoře z roku 1933, kdy byl ve Starém Smokovci pozorovat leonidy, se mu vyplnil. Ale nebyl by to Bečvář, kdyby se spokojil s dosaženým cílem. Krátce po dostavbě této hvězdárny, kvůli které se dosti zadlužil, začíná hledat místo pro nové, větší observatorium. Byl tu totiž důvod. Po Mnichovské dohodě v roce 1938 musela být Československá astrofyzikální observatoř ve Staré Ďale na Slovensku (dnešní Hurbanovo) zrušena. V této observatoři byl v roce 1926 instalován tehdy nejvýkonnější dalekohled v Československu - 600mm reflektor. Ten se již nepodařilo po zabrání Staré Ďaly odvést do Čech, a proto byl odvezen do slovenského vnitrozemí, do Prešova. Bečvář o něm věděl a rozhodl se jej získat pro svůj nový plán - horskou hvězdárnu na Skalnatém Plese.

Podařil se mu téměř neuvěřitelný tah. V letech 1941 - 1943 inicioval výstavbu nové horské hvězdárny. V tehdy velmi složitých poměrech dokázal na nákladnou stavbu v téměř 1800 m n.m. získat prostředky z nejrůznějších zdrojů a ještě k tomu vybavit nové observatorium největším dalekohledem v zemi - "staroďalskou šedesátkou". Tímto krokem položil Bečvář základ moderní slovenské astronomii a hvězdárna na Skalnatém plese se za dobu své existence

stala uznávaným vědeckým ústavem a pod jejími kopulemi se vystřídalo mnoho věhlasných astronomů.

Na Skalnatém plese Dr. Antonín Bečvář položil základ svému budoucímu životnímu triumfu - hvězdným atlasům. V roce 1948 dokončil se svými spolupracovníky svůj první hvězdný atlas - Atlas Coeli, který krátce po českém vydání vyšel i v zahraničí (v nakladatelství Sky Publishing Corporation Cambridge, Massachusetts pod názvem Atlas of heavens) a stal se skutečným fenoménem v oblasti hvězdné kartografie. V roce 1951 byl padesátiletý světově uznávaný vědec ze "svého" Skalnatého propuštěn. Vrátil se zpět do Brandýsa na Labem, opravil si hvězdámičku a zcela stranou oficiálního vědeckého světa započal práci na dalších hvězdných atlasech. V Brandýse nad Labem vytvořil velkolepou trilogii hvězdných atlasů - atlasy Eclipticalis (1958), Borealis (1962) a Australis (1964), které samozřejmě vyšly též v zahraničí.

Po celou dobu svého pobytu v Tatrách se zabýval fotografováním a studiem mraků. Jeho usilovná a systematická práce vyústila v roce 1953 k vydání neobyčejného díla - Atlasu horských mraků. Bečvář byl člověk se širokým spektrem zájmů a kromě astronomie se též věnoval meteorologii, rád fotografoval, hrál velmi dobře na klavír a housle a v neposlední řadě byl náruživým turistou a oddaným obdivovatelem hor. V roce 1948 vydal barevnou publikaci Vysoké Tatry. Dokonce napsal i literární novelu Jediné léto, která vyšla ve válečném roce 1940.

10. ledna 1965 Dr. Antonín Bečvář v Brandýse nad Labem zemřel. Kromě krátkého nekrologu v Říši hvězd a otištěné pohřební řeči prof. Gregora, kterou na pohřbu nevyšlovi, český tisk mlčel. Svět ovšem na Dr. Bečváře nezapomněl. Tehdy prof. Zdeněk Kopal, světově uznávaný astronom českého původu, v rozsáhlém nekrologu pro prestižní magazín Nature napsal: Smrtí Dr. Antonína Bečváře ztratili českoslovenští astronomové jednoho ze svých nejvýznamnějších kolegů a svět nejdůležitějšího přispěvovatele astronomické kartografie všech dob.

Historická sekce vydává zpravodaj

Petr Bartoš

Zpravodaj sekce HISEC s názvem ASTORIE, vychází nepravidelně, čtvrtletně. Ve zpravodaji naleznete informace o činnosti sekce, zajímavé články o historii astronomie, a to jak historii vzdálené tak i nedávné. Do zpravodaje samozřejmě můžete zasílat příspěvky, případně si jej objednat, i když nejste členy sekce.

Pro členy HISEC	zdarma
Pro ostatní členy ČAS	100,- Kč/rok
Pro nečleny ČAS	150,- Kč/rok

Příspěvky a připomínky zasílejte na krtkepetr@quick.cz

www.meduza.org

Luboš Brát, Petr Sobotka

Rádi bychom čtenářům Kosmických rozhledů představili internetové stránky skupiny MEDÚZA, která v rámci sekce pozorovatelů proměnných hvězd působí od roku 1996 a zaměřuje se na organizaci pozorování fyzických proměnných hvězd. Veškeré výstupy z činnosti skupiny jsou umístovány na internetové stránky. Popíšeme-li si tyto stránky, seznámíme se tak zároveň s rozsahem naší činnosti.

Své internetové stránky má MEDÚZA v provozu od podzimu 1997 a jsou umístěné na serveru Masarykovy Univerzity v Brně. Naleznete je na adrese <http://astro.sci.muni.cz/variables/meduza>. V zimě roku 2000 se podařilo zkrátit URL na <http://var.astro.cz/meduza> a v létě téhož roku dokonce na www.meduza.org. Zpočátku se jednalo o stránky jednoduché, ale postupně prodělaly několik generálních úprav, kdy se převlékly do zcela nového kabátu. Současná podoba je tak již třetí v pořadí.

Hlavním cílem činnosti skupiny je získávat co nejvyšší počet co nejkvalitnějších pozorování. Protože se primárně zaměřujeme na sledování dlouhoperiodických proměnných hvězd, je třeba očekávat vědecké výsledky teprve v delším časovém

horizontu. Nicméně již teď máme "zaděláno" na několik publikací v odborné literatuře. Jsme si vědomi, že bez aktivních pozorovatelů by existence naší skupiny neměla smysl, protože kde nejsou data, není ani výsledků. Z tohoto důvodu se snažíme poskytnout pozorovatelům co nejlepší servis, aby se nemuseli starat o nic jiného než o pořizování vizuálních pozorování a CCD snímků.

Stránky si popíšeme po logických celcích tak, jak by se s nimi seznamoval nový pozorovatel při prvním seznámení s naší skupinou.

Začátečnickům

Pro pozorovatele - začátečníky je těžké začít se rychle orientovat v dané problematice, o kterou se začali zajímat. Protože jsme i my byli před lety začátečníky, víme jak je důležité sdělit nováčkům maximum kvalitních informací, vycházejících z mnohaleté vlastní zkušenosti. Abychom jim to usnadnili, připravili jsme na našich stránkách od září 2000 návod, jak postupovat při pořizování prvních odhadů, seznam snadno naležitelných hvězd, stručné informace o smyslu takového pozorování, formát v jakém mají svá data zasílat a komu je mají zasílat. Dozví

se také jaké výhody plynou z členství ve skupině MEDÚZA a jak ho dosáhnout.

Akutní případy

V této rubrice, která byla založena na jaře roku 2000, upozorňujeme pozorovatele na hvězdy našeho pozorovacího programu, jejichž světelné křivky jsou nedostatečně hustě pokryty body. Vytvoření takového seznamu předchází důkladná prohlídka světelných křivek. K jednotlivým hvězdám jsou zveřejněny komentáře popisující stav světelné křivky a vyzývající pozorovatele ke zjednání nápravy, neboť u pozorování fyzických proměnných hvězd je důležité zaznamenat všechny změny jasnosti, kterými hvězda prochází. Celý seznam je možno si vytisknout a při pozorování věnovat pozornost právě těmto hvězdám.

Kampaně

Kromě akutních případů upozorňujeme pozorovatele na hvězdy hodné jejich pozornosti vyhlášením kampaní. Tyto kampaně jsou většinou vyhlášeny ve spolupráci s profesionálními astronomy z astronomických ústavů české i slovenské akademie věd. Konkrétně se jedná o mezinárodní kampaň na unikátní kataklyzmickou hvězdu QR And, optický protějšek rentgenového zdroje Her X-1 (HZ Her), unikátní symbiotickou proměnnou V 335 Vul a zajímavou symbiotickou hvězdu YY Her. Kampaň na poslední objekt je vyhlášena právě v těchto měsících. Výsledky kampaní budou s velkou pravděpodobností publikovány v odborné literatuře. Každý objekt, na který je vyhlášena kampaň je pozorovatelům důkladně představen, je vysvětleno, proč je tolik důležité jej sledovat a je na něj vyhotovena standardní hledací mapa se srovnávacími hvězdami.

Mapky

MEDÚZA postupně vydává své vlastní hledací mapky na všechny hvězdy v programu. Přistoupit k výrobě vlastních standard-

ních mapek jsme se rozhodli z několika příčin. Pro zhruba polovinu hvězd z našeho současného programu neexistovaly mapky od jiných proměnnářských společností na světě a všechny používané srovnávací hvězdy bylo nutno označit písmeny abecedy pro přesnou identifikaci umožňující snadně budoucí přepočítání všech dat.

První soubor 50 mapek vyšel v létě 1998, druhý na podzim 1999 a třetí je dokončován v těchto měsících. Na rozdíl od předchozích souborů vychází mapky ze souboru MEDÚZA III na internetu průběžně. Celkem tak bude vyrobeno přes 150 hledacích mapek pro fyzické proměnné hvězdy. V případě nárůstu počtu pozorovatelů není vyloučeno vydání dalších souborů.

Na našich stránkách jsou všechny mapky k dispozici ve dvou formátech. Formát PDF v rozlišení 600 dpi pro tisk a formát GIF v rozlišení 72 dpi pro prohlížení na obrazovce monitoru.

Software

Protože pozorování fyzických proměnných hvězd u nás mělo na mnoho desetiletí přerušenu tradici, nebyly dříve k dispozici žádné počítačové programy, které jsou pro naši činnost nezbytné. Museli jsme si je tedy všechny vytvořit vlastními prostředky.

Zejména pro zpracování vizuálního pozorování slouží program MedDat (M. Haltuf) nebo jeho alternativa „MedForm“ (L. Král). Pro analýzu dat používáme programy „MedPrum“ (M. Haltuf), který metodou klouzavého průměru vyhlazuje světelné křivky. Program „Odhady“ (M. Brát) dokáže hromadně přepočítat podle vizuálního odhadu výslednou hvězdnou velikost proměnné hvězdy. „Phaser“ (L. Brát) slouží ke konstrukci fázových křivek. „OCParse“ (L. Brát) slouží ke konstrukci O-C diagramů. Program „Differencer“ (L. Brát) provádí operace -, +, / a * nad dvěma

časově nekonzistentními datovými řadami. Pro vzájemný převod různých formátů vizuálních dat slouží programy „Aa2med“ a „Aa2vsnet“ (K. Mokřý). Nejnovějším programem je „MedGrafi“ (F. Bílek) - kromě vykreslení světelné křivky v ní umožňuje odlišit zadaného pozorovatele, dokáže průměrovat data metodou klouzavého průměru, vypisovat žebříček pozorovatelů i hvězd, je propojen na katalog MEKA a na seznam pozorovatelů, vypisuje podrobné informace o zadané hvězdě i údaje celé databáze skupiny MEDÚZA.

Většina z uvedených programů se dočká dalších verzí, které vzniknou na základě podnětů od pozorovatelů.

Databáze

Naše databáze pozorování obsahuje data od roku 1992 a v současné době jsme již překročili hranici 50 000 záznamů. Ke každému pozorování fyzické proměnné hvězdy uchováváme juliánské i občanské datum, vypočtenou hvězdnou velikost, zkratku pozorovatele a odhad jasnosti. Sběrání informace o samotném odhadu jasnosti je nesmírně důležité a jsme jednou ze dvou organizací na světě o nichž víme, že tak činí. Umožňuje nám to kdykoliv v budoucnu znovu určit výslednou hvězdnou velikost proměnné hvězdy podle nově zjištěných přesnějších hodnot srovnávacích hvězd a libovolně data přepočítávat.

Celá databáze pozorování je k dispozici na internetu ve formě dynamického výpisu dle zvolených parametrů. Vypisovat data z databáze skupiny MEDÚZA je možné pro zvolenou hvězdu či pozorovatele. Obě podmínky lze kombinovat, lze volit časové hranice výpisu, řadit podle mnoha kritérií oběma směry apod.

Databáze je samozřejmě v elektronické podobě a pozorovatelé svá pozorování v drtivé většině posílají emailem, takže vedení skupiny může být velmi rychle infor-

mováno o zajímavém chování proměnných hvězd.

Světelné křivky

Druhou formou, kterou jsme zpřístupnili naší databázi pozorování na internetu je generátor světelných křivek. Jedná se o nej-používanější aplikaci našich stránek. Pro zvolenou hvězdu je prohledána databáze pozorování a vygenerována světelná křivka - buďto ve formátu obrázku GIF nebo ve formátu PostScript. Rozlišení obou formátů je volitelné, světelnou křivku lze vykreslit i pro určité období a jako služba pro naše pozorovatele byla přidána funkce zvýraznění konkrétního pozorovatele. Ti tak mají zpětnou kontrolu nad svými pozorováními zaslanými do databáze skupiny MEDÚZA a mohou porovnat své výsledky s ostatními pozorovateli.

Cirkuláře

Za nesmírně důležité považujeme, aby pozorovatelé viděli výsledky své práce a byli motivováni k další činnosti. Toto jsou hlavní důvody vydávání Cirkulářů. Vychází nepravidelně dle potřeby přibližně pětkrát do roka. Na web jsou v den svého vydání umístěny v multiplatformovém formátu PDF a členové skupin MEDÚZA je navíc dostávají klasickou poštou v tištěné podobě. V Cirkulářích vydávaných od léta 1997 již bylo publikováno přes 150 článků a spousta nových mapek. Je také místem, kde se vyhláší kampaně, kde se čtenáři dozvědí o dění uvnitř skupiny i na obloze.

Novinky

Na našich www stránkách jsou novinky dvojího druhu. Na hlavní stránce informujeme návštěvníky o změnách nebo aktualizacích obsahu stránek, ke kterému dochází i několikrát týdně. Kromě toho existuje samostatná podstránka, prostřednictvím které vedení skupiny někdy i několikrát denně informuje své členy o chystaných

projektech, došlých pozorování, dění uvnitř skupiny MEDÚZA, zajímavém chování hvězd atp.

Kromě výše uvedených stěžejních informací naleznete na našich stránkách seznam členů, přehled typů proměnných hvězd, informace o lidech z vedení skupiny, pár slov z historie skupiny, informace o akcích a postery z konferencí.

Přijměte tedy pozvánku do světa proměnných hvězd, navštivte stránku www.meduza.org a staňte se případně našimi spolupracovníky, protože proměnných hvězd je mnoho a pozorovatelných v poměru k nim velmi málo. Kontaktní adresa je Petr Sobotka, Hvězdárna a planetárium M. Koperníka, Kraví hora 2, 616 00 Brno nebo sobotka@meduza.org.

Bouřící Slunce a rokování hvězdářů

Tiskové prohlášení České astronomické společnosti č. 24.
Pavel Suchan

V dnech 31. 3. - 1. 4. 2001 se v pražském Planetáriu bude konat 15. sjezd České astronomické společnosti - jedné z nejstarších vědeckých společností u nás. Jednání sjezdu se zúčastní na 40 delegátů jednotlivých složek společnosti a několik hostů, mimo jiné i zástupce Slovenské astronomické společnosti. Sjezd bude bilancovat činnost za uplynulé tři roky a volit nové vedení České astronomické společnosti na další tři roky.

Část programu sjezdu bude přístupná i veřejnosti. V sobotu 31.3.2001 od 17 do 21 hodin jsou zájemci srdečně zváni do pražského Planetária na unikátní dvojpřednášku Astronomie a lety do vesmíru ve 21. století, kterou přednesou společně RNDr. Jiří Grygar, CSc. a Ing. Marcel Grün.

Česká astronomická společnost (ČAS) je dobrovolné sdružení odborných a vědeckých pracovníků v astronomii, amatérských astronomů a zájemců o astronomii z řad veřejnosti. Byla založena v Praze 8. prosince 1917. Je kolektivním členem Evropské astronomické společnosti. ČAS v současné době např. pořádá Astronomickou soutěž pro mládež, věnuje se problematice tzv. světelného znečištění a v letošním roce připravuje řadu vzpomínkových akcí ke

100. výročí narození českého astronoma Antonína Bečváře, který se v padesátých letech 20. století celosvětově proslavil svojí trojicí hvězdných atlasů.

ČAS má v současnosti asi 450 individuálních a 7 kolektivních členů - mezi nimi např. Astronomický ústav Akademie věd České republiky. Členem České astronomické společnosti se může stát každý s dovršeným věkem 15 let. Ke svému zařazení do společnosti si může vybrat jednu z místních poboček nebo odborných sekcí. Informace o členství v České astronomické společnosti lze získat na www.astro.cz nebo na hvězdárnách.

Rokování hvězdářů přeje i Slunce. V současné době se Slunce nachází v maximu sluneční činnosti a lze na něm pozorovat značné množství slunečních skvrn. Už několik dní je na Slunci obří sluneční skvrna. Skupina, ve které se skvrna nachází, má délku 190 000 km, tedy 15 x větší než naše Země. Sluneční skvrnu doprovází velká erupční aktivita. Rozhodně stojí zato, aby se zájemci přišli podívat na hvězdárny a dalekohledem opatřeným slunečním filtrem se na strukturu této nebyvale velké sluneční skvrny podívali. Ti, kteří ještě neztratili filtry nebo speciální brýle

používané v roce 1999 k pozorování zatmění Slunce, je mohou oprášit a podívat se na Slunce. Skvrna je tak velká, že ji lze snadno pozorovat i pouhým okem. V těchto dnech se skvrna nachází na středu slunečního kotouče. I delegáti sjezdu České astronomické společnosti budou

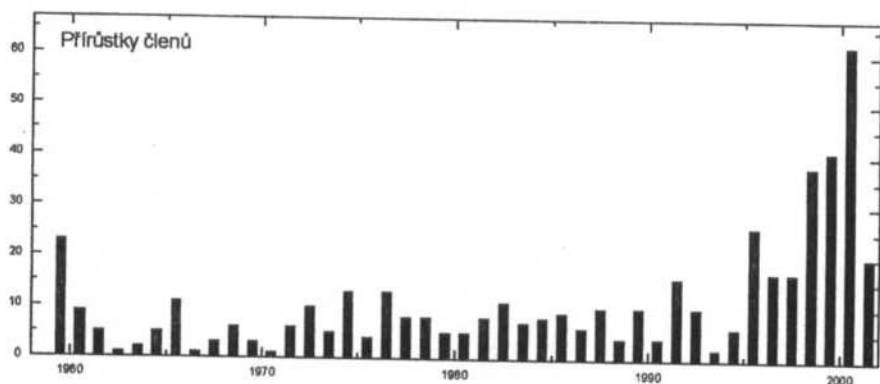
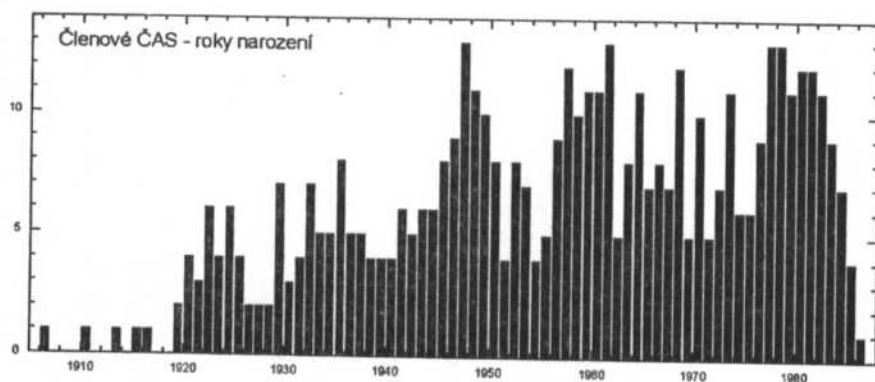
o víkendu vycházet před budovu pražského Planetária, aby se na Slunce přes filtr podívali. Ani veřejnost by neměla váhat. Podívejte se na Slunce! Jen nezapomeňte, že dalekohled bez filtru by Vás mohl definitivně připravit o zrak!!

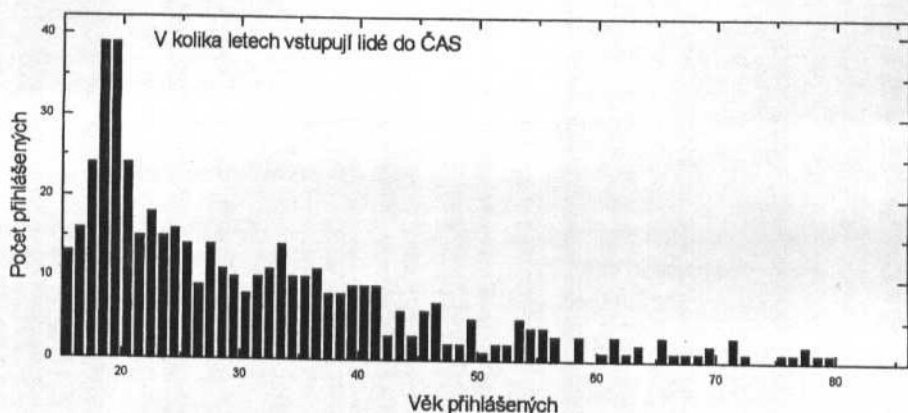
Trocha statistiky z databáze členů

Petr Sobotka

V dnech 5. a 6. dubna 2001 jsem převzal od M. Zejdy databázi členů ČAS. Předávání databáze nebylo

vůbec jednoduché, v papírové podobě totiž váží asi 30 kg a odnosit ji na zádech bylo skutečně vyčerpávající. Naštěstí její správa

probíhá v elektronické podobě (obsahuje 1,6 MB informací), takže najít konkrétní záznam a editovat ho je snadná záležitost.

V počítačové podobě jsou zejména díky M. Zejdovi záznamy o členech od současnosti až do roku 1959. To už umožňuje udělat si jistou představu o členské základně.

První zajímavou informací je věk členů. Na prvním obrázku můžete spatřit histogram roků narození současných členů. Nejstarší člen se narodil roku 1906 a nejmladší roku 1986; je mezi nimi tedy rozdíl 80 let. Průměrný věk člena ČAS je 45 let.

Druhý graf ukazuje jak se vyvíjí zájem lidí

o vstup to ČAS. Konec devadesátých let 20. století znamená poměrně výrazné zvyšování počtu členů. Za poslední 4 roky (od roku 1998 do roku 2001) vstoupilo do ČAS stejně lidí jako předtím mezi roky 1982 až 1997, a to je rok 2001 teprve ve své první třetině!

Třetím zajímavým a podle mě i důležitým grafem je histogram znázorňující v kolika letech lidé do ČAS vstupují. Zdaleka nejvíce nových členů se rozhodlo pro svůj vstup ve věku 17 až 20 let. Na základě tohoto údaje se mi jeví jako velmi opodstatněná jedna z priorit současného VV a sice práce s mládeží.

Zápis z 19. zasedání VV ČAS

konaného dne 21. 3. 2001 na Štefánikově hvězdárně v Praze

Přítomni: Borovička, Grygar, Hájek, Halíř, Marková, Soumarová, Suchan, Zejda; na část Bartoš

Omluven: Šafář

1. Kontrola zápisu

- oprava bodu 5 b: autorům budou vyplaceny honoráře ve výši 250,- až 500,- Kč podle počtu stránek

2. Pobočky, sekce, kolektivní členové

a/ ustavení Historické sekce

- Historická sekce splnila všechny náležitosti založení, hlásí se k ní 10 členů, byly provedeny

deny volby do výboru (předseda - Petr Bartoš, místopředseda - Štěpán Kovář, hospodář - Vlastislav Feik)

VV ustanovil Historickou sekci, která se bude zabývat historií astronomie. VV doporučuje, aby sekce věnovala zvláštní pozornost historii ČAS

b/ ustavení Přístrojové a optické sekce

- Přístrojová a optická sekce splnila všechny náležitosti založení, hlásí se k ní 10 členů, byly provedeny volby do výboru (předseda - Milan Vavřík, místopředseda - Martin

Kroužek, hospodář - Vlastislav Feik)
 VV ustanovil Přístrojovou a optickou sekci, která se bude zabývat přístroji pro astronomická pozorování a rozvojem přistr. tech. s ohledem na potřeby astronomů amatérů
 c/ kolektivní členství Vlašimské astronomické společnosti

- Hájek zaslal Vlašimské astronomické společnosti návrh smlouvy

- odpověď dosud nepřišla

VV souhlasí s návrhem smlouvy a dořešením do sjezdu ČAS pověřuje Borovičku

d/ Brněnská pobočka

- výsledky revize přednesla Marková (viz. příloha)

VV bere na vědomí zprávu revizní komise a doporučuje vést pečlivě účetnictví (především s ohledem na vyúčtování státní dotace)

3. Příprava sjezdu

a/ potvrzení seznamu delegátů

- Astropis nemá nárok na delegáta na sjezd, protože k 31. 12. 2000 platil příspěvek 500,- Kč, který nezakládá nárok na delegáta, zástupce Astropisu bude přizván jako host - sdělil Borovička

- z pobočky Teplice a SMPH - nepřišla návratka, pokud do 24 hodin po dnešní výzvě neodpoví, nemůžeme garantovat ubytování (okamžitě osloví Suchan)

b/ projednání námětů složek na jednání sjezdu

- evidence čestných členů VV

- zavedení formy členství pro mládež pod 15 let

c/ projednání návrhů na čestné členy

- VV se zabýval návrhy čestných členů

- všechny došlé návrhy měly nedostatečné zdůvodnění - bude sděleno návrhovatelům (Suchan), anotace musí obsahovat minimálně 10 řádků a osobní data

- VV prodlužuje lhůtu na podání návrhu čestných členů do 29. 3. k Suchanovi, definitivní návrh bude schválen na zasedání VV před sjezdem 30. 3.

d/ kompletace seznamu zemřelých členů od minulého sjezdu

- seznam zemřelých členů z minulého období podle podkladů složek pošle Suchan
 Zejdovi

- definitivní seznam zkompletuje Zejda e/ stanovení programu sjezdu

- předběžný program sjezdu byl potvrzen

- do programu přidat předání osvědčení k planetkám

- zvací dopisy oceněným a dohodu s Lenkou Šarounovou - Borovička

f/ návrh jednacího a volebního řádu

- vypracuje Zejda, Hájek

g/ návrh na funkcionáře sjezdu

- předsedající - Hájek

- mandátová komise - Zejda

- volební komise - Marková

- návrhová komise - Halíř

- zapisovatelé - Urban, Šafářová

- ověřovatelé zápisu - Bartoš

h/ organizační zabezpečení sjezdu

- potvrzovací dopisy a delegační lístky - Suchan, Soumarová

- prezenční listina, listina hostů - Suchan, Soumarová

- visačky - Šafář

- cestovné bude účtováno ve výši veřejného dopravního prostředku - autobus, rychlík 2. třídy

- materiály (bloček, propiska), volební lístky, urna, občerstvení - Suchan, Soumarová

- technické možnosti v sále, počítač s tiskárnou, kopírka, zpětný projektor, ozvučení, nástěnky - Suchan

i/ finanční rozvaha, rozpočet sjezdu

- s finanční rozvahou sjezdu VV souhlasí, prostředky na sjezd a na další závazky jsou k dispozici

- firma Dalekohledy Matoušek nabídla sponzorství občerstvení na sjezdu, za tuto službu nabídnout rozdáni propagačních materiálů - Suchan

j/ kandidáti na funkce, doporučení odstupujícího VV

- v současné době přihlásili kandidaturu: Bartoš, Urban, Kovář, Sobotka, Matoušek, zvažuje Mokřý

4. Příprava na předání agendy novému VV

- a/ členská databáze, přihlášky, průkazky
 - Zejda předá svému nástupci databázi do konce kalendářního roku 2001
- b/ stav vybírání členských příspěvků na rok 2001
 - bylo vybráno zhruba 24 000,- Kč
- c/ dotace na rok 2001
 - dotace byla rozdělena na 5 projektů, celková částka je 215 000,- Kč
 - jednotlivé složky budou muset při čerpání dotace dodržovat zásadu 30 ku 70, k této zásadě bude nutné přihlížet při rozdělování dotace složkám
- d/ celkový stav financí
 - v pokladně 57 750,- (připraveno na KR a sjezd), na účtě 4 279,02, celkem k 18.3.2001 - 62 029,02 Kč
 - státní dotace ve výši 215 000 Kč by měla být na účet ČAS odeslána do konce dubna
- e/ inventarizace
 - inventarizace proběhla, vše je v pořádku
 - návrh revizní komise oddělit DHIM předměty od HIM (zavést jiné číselné řady), vyčlenit předměty s nulovou hodnotou - Halíř
- f/ účetnictví, výsledky revize
 - byla přednesena zpráva revizorů (viz. příloha)
- VV vzal na vědomí zprávu revizorů
- g/ databáze institucí
 - nedokončeno, úkol pro nový VV
- h/ sborník k výročí Tadeáše Hájka
 - vyšel, Suchan převezme výtisky určené pro ČAS (66 neprodejných ks), k předání složkám na sjezdu Suchan
- i/ osvědčení o planetkách
 - po 1 paré s podpisem předsedy vždy do archivu
- j/ astronomická soutěž
 - Hájek rozeslal materiály přihlášeným pro ročník 2001, archivaci minulých ročníků zajistí k předání Hájek
- k/ tisková prohlášení
 - budou uložena v archivu v papírové i elektronické podobě
 - tisk. prohl. ke sjezdu - do 29. 3. Suchan

l/ Kosmické rozhledy a jiné tiskoviny

- do archivu z Brna doveze Šafář, Zejda m/ zápisy z VV, z jiných schůzí a sjezdu
 - v papírové i elektronické podobě Soumarová n/ smlouvy s kolektivními členy
 - Hájek o/ smlouvy s jinými subjekty
 - Soumarová, Suchan p/ významná korespondence
 - Soumarová q/ zřizovací listiny ČAS
 - Suchan r/ agenda EAS
 - Borovička, Suchan s/ WWW stránky
 - Zejda kontaktoval Ing. Přibyla, který zajistí dodávání informací o aktuálních serverech z oblasti kosmonautiky
- t/ sekretariát
 - Suchan u/ Nušlova cena
 - Hájek v/ Kvizova cena
 - archiv a veškerou agendu vede Marková w/ pamětní deska baronu Krausovi
 - bude odhalena v roce 2002
 - zástupce ČAS se zúčastní jejího odhalení

5. Různé

- a/ došlá a odešlá pošta
 - je vyřizována průběžně
- b/ situace hvězdárny ve Zlíně
 - ČAS podnikne příslušné kroky v případě, že bude kontaktován
- c/ Nušlova cena
 - dosud nepřišel žádný návrh
- d/ ostatní
 - na semináři SHaP o nových trendech vzdělávání bude diskuse též o ČAS
 - desky k osvědčením o planetkách koupí Vašta
- Poslední (dvacáté) jednání VV tohoto volebního období se uskuteční v předvečer sjezdu 30. 3. v 18:30 na Štefánikově hvězdárně v Praze.

Zapsala: Lenka Soumarová

Revize za rok 2000

V souladu s usnesením minulého sjezdu ČAS provedla revizní komise VV ČAS kontrolu hospodaření ČAS a kontrolu inventarizace ČAS za rok 2000. Termín kontroly:

21.2.2001. Provedli Eva Marková, Jiří Prudký, Zdeněk Tarant. Přítomni: Karel Halíř, Pavel Suchan. Místo: pražské planetárium.

I. KONTROLA HOSPODAŘENÍ ČAS

1) Účetním ČAS, Pavlem Suchanem, byl předložen Peněžní deník 2001, z něhož byl zjištěn k datu revize zapsaný poslední zůstatek a to ve výši Kč 5.215,- a ten byl porovnán s faktickou hotovostí v pokladně. Hotovost souhlasila se zůstatkem. Stav běžného účtu ke stejnému datu Kč 53.105,22.

2) Účetním ČAS, Pavlem Suchanem, byl předložen Peněžní deník 2000, vybavený všemi úředními náležitostmi, se zjištěným stavem k 31/12/99 pokladny Kč 1.789,30 a běžného účtu Kč 45.083,62.

3) Kontrolou účetních dokladů 2000 bylo zjištěno, že v Doklad 48/00 a obdobně (Ing. Šafář za tisk KR+) je však vybaven razítkem adresáta účtu HaP BRNO. Nutný vysvětlující text a podpis předsedy ČAS. U dalších obdobných dokladů, kde vysvětlující text je, doplnit podpis předsedy ČAS.

Termín nápravy: do 6/3/00

Odpovídá: účetní ČAS Zkontroluje Prudký 6/3/01

v Doklad 122/00 - na výdajovém dokladu chybí podpis dr. Grygara

Termín nápravy: do 6/3/00

Odpovídá: účetní ČAS Zkontroluje Prudký 6/3/01

v Doklad 176/00 - na výdajovém dokladu chybí podpis (vlastní příspěvky složky)

Termín nápravy: do 6/3/00

Odpovídá: účetní ČAS Zkontroluje Prudký 6/3/01

v Doklad 214/00 - na výdajovém dokladu chybí podpis dr. Grygara

Termín nápravy: do 6/3/00

Odpovídá: účetní ČAS Zkontroluje Prudký 6/3/01

4) zkontrolovány byly výpisy z běžného účtu - bez připomínek. Poznámka: ČAS přešla dnem 29/6/00 od České spořitelny k ČSOB, Anglická 20, Praha 2.

5) zkontrolovány byly výpisy TELECOMU - bez připomínek

6) revizní komise shledla předběžný zápis z revize uskutečněné ve 41. týdnu 2000 kontrolním odborem Kanceláře AV ČR v ČAS týkající se použití dotace ze státního rozpočtu v roce 1999. Definitivní zprávu rozešle revizorům účetní ČAS.

Termín 6/3/01 Odpovídá: účetní ČAS Zkontrolují: revizoři ČAS

7) Zkontrolovány byly smlouvy - darovací na PC Zlín, včetně přiznání k dani darovací. Poznámka: PC byl nakonec ČASu kompletně věnován. Před tím se však sbírkou vybralo Kč 7.500,-. Jak rozhodl VV ČAS, tato částka je nyní plánována na rozšíření paměti PC.

- Kupní smlouva na prodaný trezor.

Nezkontrolovány zůstaly smlouvy

- Na pronájem místnosti sekretariátu ČAS

- O změně bankovního domu, tedy tzv. obchodní podmínky.

Revizní komise v tomto bodě konstatuje nutnost uložit smlouvy neobsažené v účetnictví v sekretariátu ČAS ve speciálním pořadači.

Termín: 31/3/01

Odpovídá: účetní ČAS Zkontrolují: Marková, Tarant před sjezdem 31/3/01

II. FYZICKÁ INVENTURA 2000

Dne 21/2/01 byl s využitím Inventurní knihy revizory Markovou a Tarantem zkon-

trolován veškerý inventář ČAS nacházející se v sekretariátu ČAS a dne 20/2/01 zkontroloval Prudký na pražské hvězdárně tam uložené poštovní váhy a přenosnou chladničku. Na zapůjčený inventář byla v průběhu roku 2000 získána písemná potvrzení od vypůjčitelů (prozatím stále ještě jedinou výjimku tvoří nepotvrzený zapůjčený triedr kolegovi Hájkovi). V roce 2000 byla za Kč 7.000,- prodána pancéřo-

vá pokladna, inv. č. 210/127, pořizovací cena Kč 2.000,-. Revizní komise navrhuje aby doposad stejnými číselnými řadami označované HIM a DHIM nesly na štítcích ještě další kód navzájem je rozlišující. Jinak bez závad a dalších poznámek. K vyřazení žádný inventář nebyl navržen.

Termín 31/3/01 Odpovídá: hospodář ČAS Zkontrolují: revizoři ČAS při příští fyzické inventuře.

Zpráva o činnosti České astronomické společnosti

za období mezi 14. a 15. sjezdem (1998 - 2001), přednesená účastníkům 15. sjezdu ČAS

Jiří Borovička

Dámy a pánové, vážení delegáti, vážení hosté, je mou milou povinností v tuto chvíli přednést zprávu o činnosti České astronomické společnosti (ČAS) za období mezi jejím 14. a 15. sjezdem. 5. dubna 1998 byl na 14. sjezdu v Brně zvolen do čela Společnosti tým, v jehož čele jsem stanul, a jehož dalšími členy byli pánové Petr Hájek, Karel Haliř, Jakub Rozehnal, Pavel Suchan a Miloslav Zejda. Byla též zvolena revizní komise ve složení Jiří Prudký (předseda), Eva Marková a Zdeněk Tarant. V průběhu volebního období odstoupil z výkonného výboru Jakub Rozehnal a v souladu se stanovami byl na jeho místo koptován Jan Šafář. Tito lidé tedy spolu s lidmi ve vedení jednotlivých poboček a sekcí nesli odpovědnost za činnost ČAS v minulém období. S výkonným výborem též po celou dobu úzce spolupracoval předcházející předseda Jiří Grygar, jehož VV zvolil za svého konzultanta. Na činnosti naší Společnosti se navíc podílela ještě řada dobrovolných spolupracovníků, jimž patří můj dík. O některých z nich budu ještě hovořit. V této zprávě se budu nejdříve věnovat organizačním a technickým záležitostem, potom se zmíním o práci poboček a

sekcí a nakonec přinesu přehled aktivit vedení Společnosti.

Důležitou organizační změnou bylo zrušení placené funkce v sekretariátu od dubna 1998. Běžnou agendu Společnosti vyřizovala v tomto volebním období ochotně a spolehlivě Lenka Soumarová ve svém volném čase. Pokladní a účetní služby vykonával na základě objednávky ČAS za mírný poplatek Pavel Suchan. Spojení s funkcí místopředsedy nebylo na závalu spíše naopak. Jak konstatovala revizní komise, účetnictví ČAS se po převzetí této práce Pavlem Suchanem velmi zkvalitnilo. Projevilo se to i v tom, že revize dotace ČAS za rok 1999, kterou na podzim roku 2000 provedl Kontrolní odbor Akademie věd, shledala jen mírné nedostatky, které bylo možné rychle odstranit, a revizní zpráva vyzněla pro nás příznivě.

Vlastní sekretariát byl v době, kdy nový výbor nastoupil do své funkce, fyzicky vystěhován a bylo třeba všechny věci roztřídit a přestěhovat do nové menší místnosti zde v planetáriu. Výhodou bylo, že se přitom udělal alespoň částečný pořádek a že nájemné za nové prostory je znatelně nižší. Místnost sekretariátu výbor nevyužíval

a sloužila pouze jako archiv, neboť veškerou agendu zpracovávali pověřeni funkcionáři doma nebo na svých pracovištích. Nepotřebné věci ze sekretariátu byly prodány, včetně tresoru za 7000 Kč. K 1.1.2000 byla provedena výchozí inventura majetku ČAS.

Výkonný výbor dokončil revizi evidence členů a způsobu vybírání členských příspěvků, která započala už v minulém funkčním období. V roce 1995 bylo zavedeno kmenové členství a primární povinnost evidence členů a vybírání příspěvků tak přešla na složky společnosti, tj. pobočky a sekce. Složky pak předávají údaje a peníze do centra. Z centra do složek plynou dotace, které potom složky musejí vyúčtovat a podat zprávu o své činnosti. K zabezpečení všech těchto úkonů, které jsou nezbytné pro chod společnosti a pro získávání dotací od Rady vědeckých společností, vypracoval výkonný výbor přehledný kalendář povinností složek. V průběhu volebního období byly navíc uspořádány tři společné schůze VV a funkcionářů složek. Komunikaci v rámci Společnosti také ulehčilo rozšíření elektronické pošty. Již v roce 1998 byly zřízeny dvě uzavřené elektronické konference - jedna pro funkcionáře a blízké spolupracovníky VV, druhá pro širší vedení Společnosti včetně revizorů a představitelů složek. Všechna tato organizační a technická opatření vedla k tomu, že došlo ke zlepšení evidence členů a vzájemné informovanosti oproti stavu, kdy se vše dělalo centrálně. Nicméně stále se setkáváme s tím, že některé složky neplní všechny své povinnosti a některé údaje jsou chybné či neúplné. Není to však chyba systému, ale konkrétních funkcionářů.

Teprve v tomto volebním období se podařilo dokončit distribuci nových členských legitimací. Podařilo se také zkrátit

proces od podání členské přihlášky a zaplacení příspěvku novým členem do vystavení členské legitimace. Zásluhou Miloslava Zejdy byla vytvořena úplná historická databáze členů ČAS od zavedení nového číslování legitimací v roce 1959. Počet platících členů vzrostl za toto funkční období zhruba o čtvrtinu, z 390 počátkem roku 1998 na 489 k dnešnímu dni. Potěšitelné je, že se do Společnosti hlásí řada mladých lidí. Základní členský příspěvek byl od roku 1999 zvýšen ze 100 na 150 Kč (z 60 na 90 Kč pro studenty a důchodce) a od té doby zůstal nezměněn. Zároveň bylo zrušeno zápisné. Příspěvky, které vyhláší pro své členy jednotlivé složky, se pohybují od 0 do 120 Kč ročně.

Po 14. sjezdu měla Česká astronomická společnost 21 čestných členů. Všichni obdrželi diplom čestného člena. Během volebního období pak čtyři čestní členové zemřeli. Počet kolektivních členů ČAS vzrostl během volebního období z šesti na devět. K původním kolektivním členům Astronomického ústavu AV, Hvězdárně a planetáriu hl.m. Prahy, Valašské astronomické společnosti, Společnosti pro meziplanetární hmotu, sdružení Expresní astronomické informace a společnosti Astropis přibýly Hvězdárna barona Artura Krause v Pardubicích, Hvězdárna Františka Pešty Sezimovo Ústí a Vlašimská astronomická společnost. Protože dojednané příspěvky některých kolektivních členů byly nereálně nízké ve srovnání s příspěvky individuálních členů, zavedl výkonný výbor od roku 1999 jednotný roční příspěvek 500 Kč pro kolektivní členy, kteří nevyžadují hlasovací právo na sjezdu, a 1000 Kč pro ty, kteří chtějí vysílat na sjezdy delegáta. VV ČAS také vede evidenci individuálních členů Evropské astronomické společnosti (EAS) z České republiky. Vybírá od nich příspěvky a odvádí je do sídla EAS ve Švýcarsku. Tímto způsobem jsou příspěvky EAS pro členy výrazně nižší, než kdyby je

platili přímo. Jako gesto dobré vůle provádí ČAS tuto službu i pro členy EAS, kteří nejsou zároveň členy ČAS. V roce 2000 měla EAS v ČR 19 členů. ČAS je kolektivním členem EAS.

Výkonný výbor se snažil rozšířit aktivity Společnosti a vytvořit dobré podmínky pro práci poboček a sekcí. K tomu bylo třeba získat dostatečné finanční prostředky. Hlavním zdrojem byla státní dotace přidělovaná prostřednictvím Rady vědeckých společností (RVS). Dotace se přiděluje pouze na konkrétní projekty a nejvýše ve výši 70 % nákladů projektu. Zbýlých 30 % musí společnosti zajistit z vlastních zdrojů, v našem případě především z členských příspěvků. V roce 1998 činila dotace RVS 81 tisíc Kč. V následujících letech se podařilo získávat stále vyšší dotaci a pro rok 2001 činí přidělená částka 215 tisíc Kč, nejvíce v historii ČAS a pravděpodobně nejvíce na jednoho člena ze všech společností sdružených v RVS. Je to zásluha Pavla Suchana a jeho pravidelných kontaktů s RVS, dobrého výsledku revize dotace za rok 1999, i Jiřího Grygara, který je členem výboru RVS. Podstatné ale je, že podáváme kvalitní projekty, za kterými stojí reálná činnost. ČAS je společnost, kterou se RVS může chlubit. Dokladem je i to, že ČAS byla vybrána jako první pro prezentaci vědeckých společností v Akademickém bulletinu.

Velkou část činnosti ČAS zajišťují pobočky a sekce. Jsou mezi nimi ale značné rozdíly jak v aktivitách tak v počtu členů. V následujícím uvedu stručný přehled činnosti jednotlivých složek ČAS. Upozorňuji však, že vzhledem k nedostatečným informačním tokům v některých případech nemusí být přehled zcela úplný.

• Pobočka Praha je největší pobočkou. Vydává oblíbený zpravodaj Corona Pragensis, přednášková a jiná aktivita však v posledních letech poklesla a po-

bočka měla i problémy s plněním administrativních povinností.

- Pobočka České Budějovice vydává zpravodaj JihoČAS a pořádá přednášky.
- Západočeská pobočka se sídlem v Rokycanech vydává Astronomické informace, pořádá pozorovací a jiné akce pro členy, uspořádala velkou expedici za pozorováním úplného zatmění Slunce v roce 1999. Je to v současné době neaktivnější pobočka a projevuje se to i nárůstem počtu členů.
- Pobočka Teplice je malou pobočkou, pořádá setkání severočeských astronomů 1-2x ročně.
- Východočeská pobočka se sídlem v Úpici zajišťuje především přednášky pro členy.
- Pobočka Třebíč byla původně zrušena na konci minulého volebního období v lednu 1998, protože výkonný výbor neměl žádné informace o její činnosti. Členové pobočky se však ozvali neboť měli zájem o další fungování a problémy byly způsobeny pouze neplněním úkolů tehdejšími předsedou. Po zvolení nového vedení byla pobočka v červnu 1998 obnovena. Je malou pobočkou soustředěnou kolem hvězdárny v Třebíči. Jako jediná složka nevybírá vlastní členský příspěvek.
- Brněnská pobočka vydává členský věstník Časoprostor, v poslední době s problémy. K 31.12. 2000 odstoupil předseda Miroslav Šulc, pobočku je nyní třeba konsolidovat. Jako jediná z poboček nemá ideální vztahy s hvězdárnou ve svém městě.
- Sekce B.R.N.O. - pozorovatelů proměnných hvězd se sídlem na brněnské hvězdárně je největší a neaktivnější sekcí. Organizačně zajišťuje odborná pozorování proměnných hvězd, vydává členský časopis Perseus a Cirkulář skupiny MEDÚZA, organizuje mezinárodní konference, pracovní semináře, prakti-

ka pro pozorovatele a další akce. Po úmrtí Jindřicha Šilhána měla mimé problémy s administrativou.

- Astronautická sekce je malou sekcí, která má trvalé problémy s administrativními povinnostmi a bylo uvažováno i o jejím zrušení. Aktivity se týkají dokumentační činnosti o kosmických letech. Sekce se též podílela na akcích při návštěvách astronautů v České republice.
- Kosmologická sekce je další sekcí o jejímž zrušení se uvažovalo z důvodu zcela nedostatečných informací, které o její činnosti VV měl. Nicméně členové proti tomuto záměru protestovali. Sekce totiž vyvíjí poměrně bohatou činnost, pořádá pravidelné schůzky s přednáškami a jednou ročně kosmologický seminář. Po nátlaku VV došlo i ke zlepšení administrativní práce.
- Sluneční sekce organizuje odborná pozorování sluneční činnosti, podílí se na pořádání odborných seminářů, vydávala zpravodaj.
- Zákrytová a astrometrická sekce vydává každý měsíc Zákrytový zpravodaj, organizuje expedice na pozorování tečných zákrytů hvězd Měsíce, pořádá setkání členů.
- Pedagogická sekce byla pro absolutní nečinnost v červnu 1998 zrušena. Majetek sekce se podařilo po delších průtazích převzít. Jednalo se především o poštovní známky.
- Historická sekce byla rovněž v červnu 1998 zrušena, protože VV neměl žádné informace o její činnosti a nepodařilo se ani navázat kontakt s její tehdejší předsedkyní. V průběhu roku 2000 se z iniciativy lidí, soustředěných především kolem hvězdárny v Sezimově Ústí, začala ustavovat nová historická sekce. Po náboru členů a volbách řádného výboru byla sekce v březnu 2001 ustave-

na. Sekce má bohatý plán činnosti a začala ji již rozvíjet, ale zatím má poměrně málo členů. Bylo by žádoucí, aby se k ní přihlásili členové předtím zaniklé historické sekce.

- Přístrojová a optická sekce vznikala paralelně s historickou sekcí rovněž na hvězdárně v Sezimově Ústí a oficiálně byla ustavena také v březnu 2001. I tato sekce, pro ČAS jistě důležitá, má zatím poměrně málo členů.
- Sekce pro temné nebe je další sekcí, která vznikla během tohoto volebního období. Řádný výbor byl zvolen na podzim 2000. Sekce se zabývá především otázkou světelného znečištění. V lednu 2001 prezentovala tento problém na tiskové konferenci.
- Společnost pro meziplanetární hmotu je občanské sdružení, které je kolektivním členem ČAS a má statut sekce. Organizuje pozorování meteorů a komet, vydává zpravodaj (okolo 15 čísel ročně) a pořádá setkání členů.

Kromě zde uvedených aktivit má většina poboček a sekcí v dnešní době již svou prezentaci na internetu.

Česká astronomická společnost má tedy k dnešnímu datu 7 poboček a 9 sekcí. Nepočítáme-li revokaci usnesení o zrušení pobočky Třebíč, zůstal za toto volební období počet poboček stejný a počet sekcí se zvýšil o dvě. Je to poprvé po dlouhé době, kdy došlo k nárůstu počtu sekcí.

Nyní se budu věnovat činnosti organizované vedením Společnosti. Pro členy je nejviditelnějším projevem aktivity vedení členský věstník Kosmické rozhledy. Jeho redakce se na počátku volebního období ujal Jakub Rozehnal. Pozvedl grafickou a technickou úroveň věstníku, přišel s novými nápady, ale vydávání jednotlivých čísel začalo postupně váznout. V září 1999 byla situace již neúnosná a Jakub Rozehnal

souhlasil se svou rezignací na členství ve výkonném výboru. Místo něj byl kooptován Jan Šafář a spolu s Petrem Hájkem se ujal vydávání KR. Grafická podoba zůstala na dobré úrovni, i když se opět trochu změnila. Bohužel i nadále se nepodařilo vyhnout posouvání termínů vydávání. Největší výpadek nastal na podzim 2000. Teprve v posledních měsících volebního období se podařilo ztrátu dohnat. V roce 1998 tak vyšla 3 čísla, v roce 1999 pouze 2 čísla, v roce 2000 4 čísla a jedno číslo vyšlo zatím v roce 2001. Obsahová úroveň většiny čísel byla podle mého názoru dobrá, ale výpadky ve vydávání členové právem kritizují. Je to i moje odpovědnost jako předsedy, že jsem na zodpovědné funkcionáře nevyvíjel dostatečný nátlak, ale protože práce pro ČAS je dobrovolná, každý nátlak má své meze.

V rámci vydávání Kosmických rozhledů byly vytištěny samostatně i Stanovy ČAS. Všichni členové je dostali jako přílohu KR a novým členům jsou zaslány společně s legitimací. Informace o České astronomické společnosti jsme dále uveřejňovali ve Hvězdářské ročence a v Astropisu. Hned po minulém sjezdu jsme také jednali s redakcí Říše hvězd, k žádné konkrétní spolupráci potom ale nedošlo.

Vedení ČAS informuje členy Společnosti a ostatní zájemce o astronomii, kteří mají přístup k internetu, i pomocí WWW stránek. Server www.astro.cz vznikl již v roce 1995 zásluhou Josefa Chlachuly. Ten je i nadále oficiálním vlastníkem domény astro.cz. Je sice ochoten doménu převést na ČAS, ale vzhledem k jeho dlouhodobému pobytu v USA se to zatím nepodařilo vyřídit. Praktické problémy to nepřineslo, platby za doménu provádí ČAS. Na serveru lze najít základní údaje o Společnosti, aktuální zprávy, horké novinky z astronomie, tisková prohlášení ČAS, český překlad Astronomického snímku dne, rozsáhlé stránky

o českých a slovenských jménech planetek, astronomický terminologický slovník (z velké části přeřaty od Slovenské astronomické společnosti) a další informace. Jsou zde i stránky některých poboček a sekcí.

Server byl od roku 1995 do roku 2000 realizován na počítači Fakulty technologické VUT ve Zlíně. Toto řešení přestávalo postupně vyhovovat a vedení Společnosti hledalo způsob, jak pořídit vlastní počítač. Podaný grant na tento účel nebyl schválen. Poté byla vyhlášena členská sbírka, která vynesla přes 7000 Kč. Mezitím se ale zlínská firma Moravské přístroje rozhodla darovat Společnosti počítač na nový server. ČAS tento dar s díky přijala. Byl dojednan pronájem s Fakultou technologickou (nyní Universitou Tomáše Bati) ve Zlíně a server je napojen na jejich síť, která je součástí rychlé akademické sítě TEN-155. Bylo rozhodnuto, že peníze z členské sbírky budou použity na rozšíření paměti počítače. Na tomto místě je třeba poděkovat všem, kteří se o provoz serveru zasloužili, především firmě Moravské přístroje, jmenovitě Pavlu Cagašovi a Martinu Kolaříkovi, který je zároveň webmasterem, Josefu Chlachulovi, Pavlu Kotenovi, Ludku Vašovi a Petru Vojtkovi.

Česká astronomická společnost pokračovala v udělování ocenění za vynikající výsledky v astronomii. Cena Zdeňka Kvíze, jež byla založena v roce 1996, byla udělena v roce 1998 Jiřim Duškovi za popularizaci astronomie a v roce 2000 Lence Šarounové za vynikající výsledky při výzkumu planetek a proměnných hvězd. Ceny byly předány na plenárních schůzích 13. září 1998 a 18. března 2000. Na základě doporučení minulého sjezdu obnovil výkonný výbor v roce 1999 cenu Františka Nušla. Tuto cenu ČAS udělovala v letech 1938-1949, poté bylo její předávání přerušeno. V nové podobě je cena chápá-

na jako nejvyšší ocenění ČAS za celoživotní dílo v astronomii. V roce 1999 ji obdržel Luboš Perek a byla mu předána v průběhu Astronomického festivalu. V roce 2000 byla cena Františka Nušla udělena Mirkovi Plavcovi, což bylo oznámeno v průběhu semináře k výročí Tadeáše Hájka z Hájku. Vlastní předání ceny je plánováno na letošní léto při návštěvě prof. Plavce v České republice.

Již jsem zmínil některé významné akce, které ČAS v minulých letech pořádala nebo spolupořádala. Nejvýznamnější byla 7. Evropská astronomická konference JENAM 98, kterou ČAS pořádala společně s Evropskou astronomickou společností - největší organizační a finanční tíha ovšem ležela na Astronomickém ústavu AV ČR. Tato vědecká konference se uskutečnila 9.-12. září 1998 v Praze a zúčastnilo se jí přes 300 astronomů z 35 zemí. O rok později, 2.-5. září 1999, uspořádala ČAS v Brně společně s Hvězdárnou a planetáriem Mikuláše Koperníka Astronomický festival. Ústředním tématem festivalu bylo ohlédnutí za vývojem astronomie ve 20. století. K tomuto tématu zaznělo třináct zvaných přednášek předních českých, slovenských a exilových odborníků a byla uspořádána panelová diskuse. V rámci festivalu, jehož se zúčastnilo téměř 200 zájemců, proběhla i řada dalších přednášek a akcí, mimo jiné pracovní setkání Meteorologie a astronomie, uspořádané společně s Českou meteorologickou společností. O další rok později, 16.-17. září 2000, zorganizovala ČAS ve Žďáru nad Sázavou seminář k 475 letům od narození a 400 letům od úmrtí Tadeáše Hájka z Hájku. O tento seminář byl poměrně malý zájem, účastníků bylo asi 20. Zazněla řada přednášek o různých oborech činnosti Tadeáše Hájka. Většina přednášek je publikována ve sborníku, který ve spolupráci s ČAS vydala Společnost pro dějiny věd a umění.

Z toho, co jsem již uvedl je zřejmé, že Česká astronomická společnost navázala konkrétní spolupráci s jinými společnostmi. Kromě již zmíněných podílů na společných akcích a publikacích byla uzavřena smlouva s Českou meteorologickou společností a Českým hydrometeorologickým ústavem, která nám mimo jiné umožňuje požádat o případě důležitých pozorovacích akcí o krátkodobou lokální předpověď počasí. Nejsm si ale vědom, že by někdo z naší Společnosti tuto oficiální cestu již využil. Přejmenším dobré zdvořilostní vztahy existují s Jednotou českým matematiků a fyziků. Minulý sjezd vyzval i k posílení vztahů s jinými astronomickými společnostmi v rámci České republiky. To bylo splněno, dobré kontakty jsme udržovali především se Sdružením hvězdáren a planetárií a s Astronomickou společností v Hradci Králové. Vlašimská astronomická společnost se dokonce stala kolektivním členem ČAS.

Ve vztahu do zahraničí panují tradičně dobré vztahy se Slovenskou astronomickou společností. V květnu 2000 se v Modre uskutečnilo společné zasedání výborů obou společností. Reálným výsledkem je např. zpřístupnění astronomické terminologie, připravené SAS, v interaktivní elektronické podobě na serveru astro.cz. K posílení vztahů s Evropskou astronomickou společností přispělo samozřejmě uspořádání konference JENAM 98 v Praze. Ve zpravodaji EAS, který má 1500 odběratelů v celé Evropě, vyšel po konferenci článek o České astronomické společnosti. V roce 1999 zareagoval výkonný výbor na výzvu Evropské astronomické společnosti a věnoval 1000 franků na konto obětí nehody lanovky ve Francii, při níž zahynulo 20 zaměstnanců radioastronomické observatoře. Tato pomoc byla francouzskými kolegy několikrát oceněna.

Peníze obětem neštěstí mohl výbor

vyplatit díky zisku z prodeje publikace Zatmění Slunce 11. srpna 1999 - průvodce pro nejširší veřejnost. Tuto útlou brožuru autorů Antonína Dědocha, Karla Halíře a Marie Větrovcové vydala ČAS v kvalitním grafickém provedení na podzim 1998 a pro velký zájem byl na jaře 1999 připraven dotisk. Celkem se prodalo 16 tisíc výtisků. Zatmění Slunce bylo samozřejmě špičkovou astronomickou událostí uplynulého období a ČAS se v ní angažovala jako zdroj spolehlivých a přesných informací. Nicméně o tuto službu široké veřejnosti se ČAS snažila i v případech jiných astronomických a s astronomií souvisejících událostí. Od května 1998 byla za tímto účelem vydávána tisková prohlášení. Nejprve jsme je distribuovali vlastními silami, nyní tisková prohlášení vydáváme společně s Tiskovým odborem Akademie věd. Tímto způsobem se dostanou do všech celostátních médií, vlastními silami je rozesíláme i do některých regionálních deníků. Ohlas novinářů je všeobecně velmi dobrý. Dosud bylo vydáno 24 tiskových prohlášení. Tématy byla například zatmění Slunce a Měsíce, meteorické roje, komety a planety nebo kalendářní události (velikonoce, začátek nového tisíciletí). Snažili jsme se nejenom upozornit na zajímavé úkazy, ale i na výsledky práce českých astronomů. Při vydání některých prohlášení byla navíc uspořádána tisková konference v budově Akademie věd. Konkrétně to za tři roky byly čtyři tiskové konference, jejichž nosnými tématy bylo úplné zatmění Slunce, meteorický roj Leonidy, domnělé riziko velké konstelace planet 5. 5. 2000 a světelné znečištění oblohy. Obvykle však na tiskových konferencích zazněla i řada dalších informací.

Jednou z takto propagovaných akcí byla astronomická soutěž pro mládež. Tuto soutěž začala Česká astronomická společnost péčí Petra Hájka organizovat od

roku 1999. Cílem je podchytit talentovanou mládež ve věku 12-15 let. Soutěž probíhá dvoukolově. V prvním kole řeší účastníci teoretické a praktické úlohy korespondenčně. Nejlepší řešitelé se pak o prázdninách zúčastní týdenního pobytu na hvězdárně ve Vyškově, kde absolvují řadu přednášek a cvičení a řeší další, především pozorovatelské úlohy. Pro vítěze je pak kromě věcných cen připravena i exkurze na Ondřejovskou hvězdárnu a beseda s dr. Grygarem. Do prvního ročníku se přihlásilo 155 dětí, do druhého dokonce 525 dětí a do letošního třetího ročníku zhruba 400 dětí. Astronomickou soutěž lze podle mého názoru považovat za nejuspěšnější počín ČAS v poslední době.

Zaznamenali jsme ale i neúspěchy. Byla jím snaha o vytvoření aktuální elektronické i tištěné databáze astronomických institucí České republiky. Byly rozeslány dotazníky, byla dána možnost poskytnout údaje vyplněním internetového formuláře, ale ohlas zainteresovaných institucí byl velmi malý. Pokud bude chtít příští výkonný výbor tento úkol dokončit, bude to od něj vyžadovat mnohem větší nasazení.

Poměrně velké úsilí si vyžádalo i uvedení do života dalšího nápadu a sice vydávání oficiálních osvědčení ČAS o pojmenování planetek českými jmény. Díky práci hvězdáren na Kletí a v Ondřejově je „českých“ planetek poměrně mnoho a oficiální předávání osvědčení může napomoci propagaci astronomie i vytvořit důstojný rámec pro oznámení takového pojmenování. Hvězdárna České Budějovice však osvědčení pro planetky objevené na Kletí vydává již delší dobu a neviděla potřebu vstupu ČAS do této záležitosti. Nakonec bylo nalezeno přijatelné řešení a v letošním roce bylo zahájeno i vydávání osvědčení pod hlavičkou ČAS. K předání osvědčení dojde i na tomto sjezdu.

Tím jsem téměř vyčerpal přehled aktivit

výkonného výboru v uplynulém období. Některé záležitosti, v kterých se Společnost angažovala, mohu jenom zmínit. Bylo to převzetí zástity nad výstavou Místa astronomické vzdělanosti 1918-1945 Štěpána Kováře, finanční podpora přípravy pamětní desky baronu Arturu Krausovi, která má být odhalena v Pardubicích v roce 2002, a spoluorganizování besedy s kosmonauty Lowellem a Remkem v pražském planetáriu. Je na delegátech tohoto sjezdu a na řadových členech ČAS, aby zhodnotili činnost tohoto výboru. Úkoly uložené nám minulým sjezdem jsme splnili. Bylo to tlumočení resolucí přijatých sjezdem adresovaných vydavateli Říše hvězd a samostatným astronomickým společenstvem, zabezpečení registrace stanov, odepsání nepotřebného majetku, péče o účetnictví ve složkách, znovuzavedení Nušlovy ceny, zrušení neaktivních sekcí a pokračování ve spolupráci se Slovenskou astronomickou společností. Každý rok jsme navíc uspořádali setkání členů ČAS, konkrétně plenární schůzi v rámci konference JENAM 98, Astronomický festival 1999 a seminář Tadeáše Hájka z Hájku 2000. Rozšířili jsme aktivity Společnosti o pořádání astronomické soutěže, vydávání tiskových prohlášení a pořádání tiskových konferencí. Počet členů ČAS, kolektivních členů, sekcí a v neposlední řadě objem finančních prostředků vzrostl, což svědčí o úspěšném období. Uvědomujeme si, ale, že řadoví členové nemuseli změny příliš zazname-

nat, neboť vydávání Kosmických rozhledů bylo naší největší slabinou.

Ať již celkové hodnocení bude jakékoliv, nepochybně je, že spousta lidí vykonala pro naši astronomickou Společnost ve svém volném čase spoustu práce. Nejsem schopen zde všem dostatečně poděkovat. Členové výkonného výboru, zejména Pavel Suchan, Karel Haliř, Miloslav Zejda a Petr Hájek, byli neuvěřitelně pracovití a iniciativní. Lenka Soumarová vykonala mnoho práce v sekretariátu. Rady Jiřího Grygara byly v mnoha případech neocenitelné a velkou měrou se zasloužil o úspěch konference JENAM. Věcná a velmi prospěšná byla spolupráce se všemi třemi revizory. Firmu Moravské přístroje a skupinu lidí starající se o provoz serveru Společnosti jsem již jmenoval. Luděk Vašta se staral též o elektronické konference a společně s Lenkou Šarounovou o planetková osvědčení. Zesnulý Jindřich Šilhán připravil statut Nušlovy ceny. Tomáš Bezouška se velmi zasloužil o distribuci publikace k zatmění Slunce. Řada lidí pomáhá Petru Hájkovi s realizací astronomické soutěže. Mohl bych jistě ještě dlouho pokračovat, ale raději poděkuji za pozornost a svému nástupci přeji mnoho úspěchů a radosti z práce.

Děkuji vám.
Jiří Borovička
předseda ČAS

Doplnění ke článku z minulého čísla KR:

Článek Jiřího Grygara „Česká astronomie a astrofyzika ve XX. století“ uveřejněný v minulém čísle KR je rozšířenou verzí stejnojmenného textu, jenž vyšel ve sborníku: Co daly naše země Evropě a lidstvu, III. část, str. 328-342, Evropský literární klub, Praha 2000.

Zpráva revizorů České astronomické společnosti

za léta 1998 - 2001

Vsouladu s usnesením minulého sjezdu ČAS prováděla revizní komise ČAS ve složení Marková, Prudký, Tarant, každoroční kontroly hospodaření a fyzických inventur majetku ČAS. K těmto kontrolám vždy přizývala účetního, hospodáře a některého člena inventarizační komise.

Při kontrole hospodaření byla mj. kontrolována hotovost v pokladně a jednotlivě veškeré účetní doklady a zápisy o nich v Peněžních denících. Jednalo se o bankovní výpisy, příjmové a výdajové doklady, paragony, vyúčtování dotací, cestovní příkazy, faktury za vedení účetnictví včetně výplat, dokumentaci související se smluvními honoráři apod. Za výrazný klad lze označit v roce 1998 zavedený způsob strukturování Peněžního deníku, který po delší době v ČAS umožňuje k jakémukoliv datu v roce okamžitý odečet finančních prostředků vydaných za nájemné, služby, cestovné, poštovné, poplatky za spoje apod. Celkově lze za oblast hospodaření konstatovat, že tato neměla žádných podstatných chyb. Revizí nalézané drobnosti, nejčastěji scházející podpisy, byly ve velice krátkých termínech napraveny, což bylo následně kontrolováno.

Pokud se týká kontrol fyzických inventur, vyvíjela revizní komise snahu řešit letité problémy týkající se jednak potřeby zavedení nové inventární knihy vyhovující současné legislativě a zavedení inventárních seznamů odrážejících skutečný stav inventáře ČAS a jednak dohledat a protokolárně doložit veškerý inventář zapůjčený. Formou tzv. výchozí inventury byla k 1.1.2000 vyřešena otázka inventární knihy a inventárních seznamů, k 1.1.2001 byly získány podepsa-

né protokoly o zápůjčkách. Zastaralý a nefunkční inventář byl odprodán a zde lze uvést jako vzor výhodný odprodej rozměrného trezoru v roce 2000. Na žádost VV ČAS vypracovala v roce 1998 revizní komise zásady pro vyřazování inventáře ČAS.

V roce 2000 došlo v ČAS také i k jinému druhu revize než je revize interní. Z příkazu předsedy AV ČR byla totiž provedena speciální kontrola čerpání a použití dotace ze státního rozpočtu za rok 1999. S jejími výsledky byly revizoři seznámeni a její obsah bude zřejmě součástí zprávy o hospodaření za období mezi sjezdy.

Za těmito několika málo větami o hospodaření a o evidenci inventáře ČAS se skrývá obrovský kus pečlivé práce účetního a hospodáře, kteří dnes předávají nástupcům obě oblasti ve vynikajícím stavu hodném následování. Nelze vyloučit, že tato pečlivost a konexe vybudované v RVS, vedly mj. k tomu, že státní dotace pro ČAS je pro rok 2001 očekávána jako historicky nejvyšší vůbec. Revizoři ČAS jednomyslně navrhuji udělit odstupujícím funkcionářům absolutorium.

Na vyzvání VV ČAS prováděla revizní komise kontroly i v případech změn vrcholových funkcionářů ve složkách (7/3/01 brněnská pobočka) a také z jiných důvodů, např. v případě úvah o zániku složky (14/6/00 kosmologická sekce).

Zemřel Ing. Vladimír Ptáček

14. 7. 1920 - 20. 2. 2001

Jan Vondrák

Nedávno nás zastihla smutná zpráva o úmrtí dlouholetého pracovníka Astronomického ústavu ČSAV a čestného člena České astronomické společnosti, Ing. Vladimíra Ptáčka. V Astronomickém ústavu byl zaměstnán plných 30 let - od jeho založení 1. ledna 1954 až do odchodu do penze 1. ledna 1984 - a věnoval se zde po celou dobu elektronické chronometrii, ve které dosáhl nemalých úspěchů světové úrovně. Ještě v době svého předchozího zaměstnání ve Výzkumném ústavu pro elektronickou fyziku, který byl později přetvořen na nynější Ústav radiotechniky a elektroniky (ÚRE) AV ČR, se podílel na stavbě prvních křemenných hodin pro nově založenou Laboratoř pro měření času ČSAV (později součást Astronomického ústavu). Po přechodu na toto pracoviště se zasloužil zejména o zahájení vysílání přesného časového znamení v čs. rozhlasu a vysílání vůbec prvního nepřetržitého vědeckého vysílání přesného času a frekvence v Evropě. Později, ve spolupráci s Ing. Jiřím Tolmanem, Csc. z ÚRE a Ing. Antonínem Součkem, Csc. z Výzkumného ústavu spojů, navrhl originální metodu porovnání časových etalonů využívající televizního vysílání, která byla oceněna v r. 1973 cenou ČSAV a našla uplatnění na celém světě. Tím se stal Ing. Ptáček celosvětově známým. Po celou dobu svého působení v AsÚ neustále navrhoval a realizoval nová elektronická zařízení pro vytváření času a jeho předávání čs. rozhlasu. Některé z těchto přístrojů se později staly

exponáty Národního technického muzea. Zabýval se analýzou mezinárodních srovnání časových etalonů, byl rovněž neocenitelným spolupracovníkem při udržování a modernizaci elektronického řízení astrometrických přístrojů pro měření času, zejména PZT v Ondřejevě.

Pro Ing. Ptáčka byla však samozřejmostí i práce pro širší astronomickou komunitu - byl mnohaletým a obětavým členem vedení Československé astronomické společnosti, kde zastával funkci jeho hospodáře; po právu byl jmenován jejím čestným členem. Až do poslední chvíle svého plodného života byl členem Zákrytové a astrometrické sekce ČAS. V době svého aktivního působení byl, kromě již zmíněné ceny ČSAV, oceněn za svou práci též Národní pamětní medailí ke stému výročí metrické konvence, medailí Tadeáše Hájka z Hájku a čestnou stříbrnou plakétou ČSAV za zásluhy ve fyzikálních vědách. Ani po odchodu do důchodu neztrácel kontakt se svými kolegy, navštěvoval bývalé pracoviště a živě se zajímal o problematiku času. Mnoho let, prakticky až do svého úmrtí, se autorsky podílel na publikaci Hvězdářské ročenky, kde zpracovával část věnovanou časovým signálům. Všichni jsme v něm ztratili tichého a obětavého spolupracovníka, na kterého bylo vždy a ve všem spolehnutí.

X. Evropský kongres skeptiků (X. ESC)

Praha, 7.-9. září 2001

Z pověření Rady evropských skeptických organizací (ECSO) a pod záštitou Akademie věd ČR uspořádá Český klub skeptiků Sisyfos počátkem září tr. jubilejní X. evropský kongres skeptiků v budově Akademie věd ČR v Praze 1, Národní tř. 3. Skeptické organizace v různých evropských zemích vznikaly postupně v posledních dvaceti letech jako reakce odborné a vědecké veřejnosti na široký nástup pavědy, paranormality a iracionality v široké veřejnosti. Vzorem přitom byl světový Komitét pro vědecký výzkum jevů, považovaných za paranormální (CSICOP) se sídlem v USA, jenž mj. vydává už řadu let časopis *The Skeptical Inquirer*, obsahující velké množství podnětných článků, rozborů i recenzí. Český klub skeptiků Sisyfos byl založen v březnu 1995 a v květnu téhož roku byl přijat za kolektivního člena ECSO. V současné době má přes 300 členů z řad vědců, vysokoškolských i středoškolských učitelů, studentů, novinářů, a pracovníků dalších profesí. Pořádá veřejné přednášky v Praze, Brně a dalších univerzitních městech, vydává členský zpravodaj a sborníky prací svých členů. Pražského kongresu se účastní zástupci CSICOP i ECSO v čele se současným předsedou ECSO holandským astronomem světové pověsti Prof. C. de Jagerem, jenž sám přednese příspěvky na téma: Mýty a fakta o původu vesmíru, Roztomilé klamy: moudrost bláznovství. Z dalších referátů vybíráme:

R. Bate (UK): Pseudověda ohrožuje především chudé

D. J. Drenth (Holandsko): Pseudověda v psychologii

J. Grygar (ČR): Fenomén UFO

V. Mornstein (ČR): Čeští paranormální „badatelé“ před a po r. 1989

C. Renckens (Holandsko): Současné šarlatánství

F. Singer (USA): Globální oteplování a klimatické změny

J. Zahradil (ČR): Arogance slepé víry.

Program kongresu bude rozčleněn do tří tematických okruhů;

v závorce jsou uvedeni koordinátoři okruhů:

1. Evropská paranormální scéna (prof. MUDr. Jiří Heřt)

2. Alternativní medicína (MUDr. Petr Lemež)

3. Různé (RNDr. Martin Bloch)

Registrace účastníků kongresu proběhne v pátek 7. září 2001 v sále 205 budovy akademie věd od 11 h. Kongres bude zahájen v přilehlém sále 206 ve 13 h za účasti čestného předsedy AV ČR prof. R. Zahradníka. Páteční zasedání skončí v 17 h; pak bude pro přihlášené účastníky kongresu uspořádána pod vedením RNDr. A. Šolcové procházka historickou Prahou. Sobotní jednání 8. 9. začne v 10 h; polední přestávka potrvá od 12.30 do 14 h; odpolední jednání skončí opět v 17 h, načež bude zasedat výbor ECSO.

V neděli 9. 9. se bude zasedat od 9.30 do 12 h a od 13 do 15 h.

Oficiální řeči kongresu je angličtina; překlad do češtiny nebude zajištěn. Čeští a slovenští zájemci o účast na kongresu se mohou přihlásit písemně či elektronicky agentuře Icaris (adresa viz níže); pokud chtějí přednést příspěvek v některém tematickém okruhu, musejí dodat abstrakt (camera-ready) do 30. června. Registrační poplatky pro české a slovenské účastníky činí při platbě do 10. června tr. 1500 Kč; studenti magisterského a postgraduálního studia platí snížený poplatek 800 Kč (na doporučení svého akademického pedagoga). Při placení po tomto datu jsou poplatky zvýšeny na 1900 resp. 1000 Kč. Podrobnosti o přihláškách, akreditaci novinářů, atd. naleznete na internetu na adrese:

<http://sisyfos.hyperlink.cz/10esc>

resp. na adrese organizační agentury kongresu: Icaris s.r.o.

nám. dr. Holého 8

180 00 Praha 8

E: icaris@bohem-net.cz; <http://www.icaris.cz>

tel. 02.683 6100 a 684 7056; fax 02.6631 2113

Jiří Grygar

(předseda Organizačního výboru X. ESC)

